Σύνδεση Διεθνούς κ' Ευρωπαϊκού

Η αμοιβαία εμπιστοσύνη στο Ευρ. Ένταλμα
Απόφαση ΔΜ

- Πρόκειται για ένα προδικαστικό ερώτημα που έστειλε το High Court της Ιρλανδίας σχετικά με την εκτέλεση ενός Εντάλματος
- Ιστορικά → τα πολωνικά δικαστήρια είχαν εκδώσει 3 Εντάλματα κατά του ΔΜ για να του ασκηθεί ποινική δίωξη στην Πολωνία για παράνομη διαμονή ναρκωτικών. Εκείνος συνελήφθη στην Ιρλανδία. Έχει αντιταχθεί στην εκδοσή του και επικαλέστηκε τον πραγματικό κίνδυνο, που κατά την άποψη του διατρέχει, της καταφώρης στέρησης του δικαιώματος σε αποτελεσματική δικαστική προστασία (δικαίωμα σε δίκαιη δίκη → ΕΣΔΑ, Χάρτης). Επικαλέστηκε τις μεταρρυθμίσεις που είχαν λάβει χώρα τα τελευταία χρόνια στην Πολωνία στο δικαστικό σύστημα, για τις οποίες είπε ότι υπονομεύουν την αμοιβαία εμπιστοσύνη μεταξύ των δικαστικών αρχών.

↓ παρενθετικά που το βασίζει αυτό

Η Πολωνία τα τελευταία χρόνια ξεκίνησε μια "σταυροφορία" μεταρρυθμίσεων στο δικαστικό της σύστημα. Μείωσε το όριο συνταξιοδότησης των δικαστών αισθητά από τα 70 στα 65 χρόνια ⇒ περίπου το 40% των δικαστών του Ανωτάτου Δικαστηρίου αναγκάστηκε να πάρει σύνταξη. Επίσης άλλαξε το πειθαρχικό σύστημα που ίσχυε στη δικαιοσύνη. Όλες αυτές οι αλλαγές δημιούργησαν ανησυχίες σε ευρωπαϊκό επίπεδο για παρέμβαση της εκτελεστικής εξουσίας στη δικαστική και για μεροληψία

↓

Διάφοροι τομείς επηρεάστηκαν του θέματος πχ. η Επιτροπή της Βενετίας (συμβουλευτικό όργανο που λειτουργεί στο πλαίσιο του Συμβουλίου της Ευρώπης και η οποία ακριβώς υποβάλλει εισηγήσεις όταν τίθεται ζήτημα κινδύνου παραβίασης θεμελιωδών δικαιωμάτων στα κράτη μέλη), η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ξεκίνησε μια

αλληλογραφία με την Πολωνία με αφορμή αυτές τις αλλαγές, ώστε να της ζητήσει εξηγήσεις ή να άρει τις μεταρρυθμίσεις αυτές (→ άρθρο ΣΕΕ: μηχανισμός με σκοπό την εγκαιρη παρέμβαση σε πολιτικό επίπεδο, όταν σε ένα κράτος αρχίζει να εμφανίζεται ένας σοβαρός κίνδυνος ή οφειλή για όλες τις αξίες που συναποτελούν το κράτος δικαίου, και μπορεί να καταλήξει στο υπατο επίπεδο, δηλ στην επιβολή πολιτικών κυρώσεων κατά του κράτους)

Συνέχεια ιστορικού → Την εποχή εκείνη λοιπόν όπου συνελήφθη ο ΛΗ είχε ήδη ξεκινήσει κατα της Πολωνίας αυτή η διαδικασία σε προκαταρκτικό όμως στάδιο, μετα από μια σειρά επιστολών, στις οποίες η Επιτροπή εξέθετε τις ανησυχίες της στην Πολωνία κ' της ζητούσε να άρει το νέο σύστημα οργάνωσης της δικαιοσύνης. Έτσι ο ΛΗ επικαλέστηκε το γεγονός ότι, δεδομένης της κατάστασης, αν μεταφερθεί εκεί έχει κίνδυνο να στερηθεί το δικαίωμα του σε δίκαιη δίκη κ' άρα ζητα την μη εκτέλεση του ενταλματος. Το ιρλανδικό δικαστήριο, το οποίο θεώρησε ότι πραγματι το δικαστικό σύστημα στην Πολωνία εμφανίζει κενά, αναρωτήθηκε τι πρέπει να πράξει κ' έστειλε προδικαστικό ερώτημα στο ΔΕΕ.

Περιεχόμενο Ερωτήματος → Όταν ο εθνικός δικαστής του κράτους εκτέλεσης του Ενταλματος διαπιστώνει ότι υπάρχουν πειστικά αποδεικτικά στοιχεία ότι με την εκτέλεση του ενταλματος παραβιάζεται το θεμελιώδες δικαίωμα σε δίκαιη δίκη, επειδή το ίδιο το σύστημα πλέον παρεκκλίνει απ' τις αρχές του κράτους δικαίου, τί πρέπει να κάνει; Πρέπει να ακολουθήσει όλα τα βήματα του ελέγχου, που αναλύθηκαν στην υπόθεση Aranyosi; Αν οντως χρειάζεται και ειδική αξιολόγηση πρέπει να ζητήσει τυχόν συμπληρωματικές πληροφορίες ή εγγυήσεις;

Απάντηση ΔΕΕ:

Σκέψη 35 → Ξεκινά από την αρχή της αμοιβαίας εμπιστοσύνης ως αφετηρία για την εξέταση του ζητήματος

Σκέψη 36 → Αρχή αμοιβαίας εμπιστοσύνης και αμοιβαίας αναγνώρισης που απορρέει σε αυτην εχουν θεμελιώδη σημασία στο ενωσιακό δίκαιο, για να μπορεσει να δημιουργηθεί και να λειτουργησει ο χωρος, που δεν θα έχει εσωτερικά σύνορα. Αρα εχουμε αυτον τον κανονα και παραλληλα την περίπτωση να υπαρχουν εξαιρετικές περιστάσεις, στις οποίες μπορεί ο κανόνας να παρακαμφθεί.

Σκέψη 37 → Ο κανόνας σημαινει οτι τα κράτη μπορεί να θεωρηθουν δεδομενο οτι τα άλλα κρατη σέβονται τα θεμελιώδη δικαιωματα. Αρα δεν μπορούν τα κρατη να εφαρμοσουν κατι παραπάνω από το επιπεδο προστασιας που εχουνε το επιπεδο της Ε.Ε. Ομως σε εξαιρετικες περιπτώσεις θα πρέπει να ελέγχουν αν σε συγκεκριμενη περιπτωση τα αλλα κρατη σέβονται τα θεμελιώδη δικαιωματα.

Σκέψη 40 → Στόχος Απόφασης-Πλαισιο να φτιαχτουν ενα νεο, απολουθευμενο συστημα, για να δημιουργηθουν αυτον τον χωρο ελευθερίας, ασφάλειας, δικαιοσύνης (ΧΕΑΔ) επι βαση του υψηλου βαθμού εμπιστοσυνης που πρεπει να υφίστανται μεταξύ των κρατων.

⇒ Αρα η αρχηση εκτέλεσης ειναι εξαίρεση στον κανόνα και πρεπει να ερμηνεύεται στενά

Σκέψη 41 → Επαναλαμβανει πραγματα που εχουν λεχθεί και στην Aranyosi, δηλ. οτι η αμοιβαια αναγνωριση ειναι ο ακρογωνιαιος λιθος της δικαστικης συνεργασιας κ' αρα οτι ειναι πολυ περιορισμενες οι περιπτωσεις που ο δικαστης μπορεί να αρνηθεί την Εκτέλεση του Εντάλματος.

Σκέψη 43 → Εδω γινεται η συνδεση με την υποθεση Aranyosi ⇒ σκεψη 44 → δυνατοτητα διακοπης της διαδικασιας παραδοσης βασει αρ. 4 Χαρτη.

↓

• Εδω ομως ο LM δεν επικαλεστηκε το ιδιο δικαιωμα, αλλα επικαλεστηκε το δικαιωμα σε δικαιη δικη, το οποιο κατοχυρωνεται στο αρ. 47 Χαρτη. Έτσι λοιπον το ΔΕΕ μπαινει στη διαδικασια να εξετάσει αν το συγκεκριμενο δικαιωμα μπο-

ρει πραγματικά αν παραβιαστεί να οδηγήσει σε μη εκτέλεση του ενταλματος.

Σκέψη 46 → Αναφορά κινδύνου εαν σταλεί στην Πολωνία να στερηθεί αποτελεσματικη δικαστικη προστασια, γιατι τα δικαστηρια πλεον δεν ειναι ανεξαρτητα γιατι η Πολωνια εχει προβει σε νομοθετικες μεταρρυθμισεις.

Σκέψη 48 → Χαρακτηριζει το εν λογω δικαιωμα ως κεφαλαιωδους σημασιας

Σκέψεις 49-54 → Παλαιοτερες νομολογιες, οπου εχει γινει μνεια της σπουδαιοτητας του δικαιωματος

* Το βασικο ειναι οτι η ανεξαρτησια των δικαστων ειναι θεμελιωδες στοιχειο του δικαιωματος σε αποτελεσματικη δικαστικη προστασια, γιατι ο ειδικος δικαστης ειναι αυτος που καλειται να εφαρμοσει το ενωσιακο δικαιο στην καθημερινοτητα κ' εχει να διασφαλισει τα δικαιωματα. Επισης αυτος ειναι που θα στειλει τα προδικαστικα ερωτηματα. Αρα ο ρολος του ειναι σημειωδης! Οφειλει να ειναι ανεξαρτητος

Σκέψη 58 → Ακριβως αυτος ο μηχανισμος στηριζεται σε εναν αυξημενο βαθμο εμπιστοσυνης μεταξυ των κρατων και αρα σε μια παραδοχη οτι τα εθνικα δικαστηρια που θα παραλαβαν τον ενδιαφερομενο, πληρουν τις προδιαγραφες της αποτελεσματικης δικ προστασιας (μεταξυ αλλων την ανεξαρτησια κ' την αμεροληψια των δικαστων).

◊ Το ΔΕΕ λοιπον θετει το περιεχομενο του δικαιωματος σε δικαιη δικη κ' αποτελεσματικη δικαστικη προστασια και στο πλαισιο γενικα της ενωσιακης εννομης ταξης, αλλα και στο πλαισιο ειδικα της διαδικασιας κ' του μηχανισμου του ενταλματος συλληψης.

◊ Επομενως κριθηκε αξιο προστασιας αυτο το θεμελιωδες δικαιωμα κ' εμμεσως λεει οτι μπορει να τεθει ζητημα εκτελεσης αυτου του ενταλματος εφοσον υπαρχει κινδυνος παραβιασης του.

Σχετικά με το τι πρεπει να πραξει ο δικαστης:

Σκέψη 59 → Επιτρεπεται η αρνηση κατ'εξαιρεση, εκτελεσης του ενταλματος αλλα θα πρεπει να ελεγξει.

Σκεψη 60 → Πρεπει να εκτιμησει την υπαρξη πραγματικου κινδυνου, να υποσει προσβολή του δικαιωματος ο ενδιαφερομενος.

Σκεψη 61 → Γενικό Στάδιο: αξιολογηση κινδυνου λογω του γεγονοτος οτι υπαρχουν γενικευμενες πλημμελειες στο συστημα κ' γι'αυτό να στηριχθεί σε αξιόπιστες, συγκεκριμενες κ' δεονως επικαιροποιημενες ενδειξεις.

Σκεψη 63 → Ετσι πρεπει να εξετασει την ανεξαρτησια των δικαστών και τις 2 βασικές πτυχές της
- εξωτερική: αυτονομια δικαστή, έλλειψη ιεραρχιας
- εσωτερική: αμεροληψια, αντικειμενικοτητα χωρις συμφερον απ'την επίλυση της διαφορας.

Σκεψη 68 → Ειδικό Στάδιο: αν πραγματι διαπιστωθεί στο κρατος που εξέδωσε το Ενταλμα υπαρχει κινδυνος προσβολης, πρεπει να εκτιμησει ειδικά κ' σαφως εαν υπο τις περιστασεις της εξεταζόμενης περιπτωσεις συντρέχουν σοβαροί κ' αποδεδειγμένοι λόγοι για να θεωρηθει οτι μετα την παραδοση ο εκζητουμενος θα διατρεξει τετοιο κινδυνο. Δηλαδή δεν μπορεί να αποφευχθει αυτο το στάδιο του ειδικού ελέγχου → απόρροια του υψηλού βαθμου εμπιστοσύνης, υψηλο οριο ωστε αυτή να παραμεριστει → δεν αρκεί μια γενική διαπίστωση πλημμελειων του ολου συστήματος

* Το ΔΕΕ μαλιστα δεν παραμεριζει το γεγονος οτι ηδη εχει ξεκινησει μια διαδικασια σε βαρος της Πολωνιας στο Πλαισιο του αρ7 ΣΕΕ:

Σκεψη 69 → η ειδική εκτιμηση πρεπει να γινει ακομα και αν εχει ξεκινησει η παραπανω διαδικασια

Σκεψη 71 → Απ'την αιτιολογική σκεψη 10 της Αποφ-Πλαισιο προκυπτει οτι στο Ευρωπαϊκό Συμβουλιο εναποκειται να διαπιστωση τετοια παραβιαση, δηλ. του αρ7 ΣΕΕ. Οσο λοιπον δεν εχει αποφασισει η δικαστική αρχη εκτελεσης δεν μπορει αυτοματα μονο με το γεγονος οτι υπαρχουν ενδειξεις να αρνηθεί το Ενταλμα, εκτος μονο εαν εχει προηγηθεί απόφαση του Ευρωπαϊκου Συμβουλιου. Αρα αν
- υπαρχει τετοια αποφαση ⇒ σκεψη 72
- δεν υπαρχει τετοια απόφαση ⇒ σκεψη 73: κανονας Αρτηχοσι, δηλ. των 2 Σταδιων Ελεγχου

Σκεψη 74 → Ετσι λοιπον πρεπει να εξετασει σε ποιο βαθμό οι γενικευμένες πλημμέ-

λεις ενδέχεται να έχουν αντίκτυπο στην συγκεκριμένη υπόθεση. Πρέπει δηλαδή να αναζητηθεί ο συνδεσμος ανάμεσα στην γενικευμένη πλημμέλεια και στο συγκεκριμένο δικαστήριο που διενεργεί τη δίωξη.

⇒ Αν προκύψει ότι υφίσταται σύνδεσμος τότε θα αξιολογήθει εάν συντρέχουν σοβαροί κ' αποδεδειγμένοι λόγοι για να θεωρηθεί ότι πράγματι θα διατρέξει κίνδυνο προσβολής.

Τρόπος αξιολόγησης → σκέψη 75: πρέπει να λάβει υπόψιν την προσωπική κατάσταση του ενδιαφερόμενου, τη φύση του αδικήματος γενικά, το πραγματικό πλαίσιο. Αυτο θα το κάνει ζητώντας συμπληρωματικές πληροφορίες από την αρχή του κράτους εκδόσης

Διαπίστωση έλλειψης κινδύνου παραίδοσης ενδιαφερόμενου

Διαπίστωση υπαρξης κινδύνου μη εκτέλεσης ένταλματος.

Συμπεράσματικά:
Αυτή η αποφαση συμπληρώνει κ' εξειδικεύει την αποφαση Aranyosi

Πορίσματα και από τις δυο αποφάσεις:
① Το ένταλμα βασίζεται στην αρχη αμοιβαίας αναγνώρισης των δικαστικών αποφάσεων, η οποία είναι απορροια της αμοιβαίας εμπιστοσύνης. Χωρίς αυτές δεν μπορεί να λειτουργήσει ούτε το ένταλμα ως μηχανισμός ούτε γενικά ο ΧΕΑΔ. Αμοιβαία εμπιστοσύνη είναι η παραδοχη ότι και τα άλλα κράτη έχουν ένα επίπεδο προστασίας των δικαιωμάτων, το οποίο εξάλλου επιβάλλει η ίδια ΕΕ μέσω και του χάρτη. Απ'την άλλη υπάρχει και η ανάγκη προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων
② Αυτος που θα σταθμίσει τα 2 παραπανω είναι ο εθνικός δικαστης που καλείται να εκτελέσει το ένταλμα
③ Κανονας είναι η υποχρεωση να εκτελεστεί το ένταλμα. Σε εξαιρετικές μονο περιπτωσεις μονο μπορεί να μην το εκτελέσει.
④ Το κατωφλι για την μη εκτέλεση είναι πολυ υψηλό κ' απαιτεί διπλο έλεγχο: αρχικα εαν το γενικό σύστημα δικαιοσύνης χαρακτηρίζεται από κάποιες συστημικες πλημ-

μελειες που δημιουργουν τον κινδυνο προσβολης θεμελιωδους δικαιωματος. Ανάλογα με το επικαλουμενο δικαιωμα εχουμε και αλλη συλλογιστική. Συλλογή πληροφοριων από διαφορες πηγές. Επειτα ακολουθει ο ειδικος ελεγχος, δηλ. αν εν προκειμενω υπαρχουν σοβαροι λογοι για να θεωρησει οτι ο συγκεκριμενος εκζητουμενος θα υποστεί προσβολή. Αυτο το σταδιο δεν μπορει να παρακαμφθεί εκτος αν εχει υπαρξει επιστημη αποφαση πχ του Συμβουλιο (αρ. 17ΣΕΕ + αρ 47ΣΕΕ)

⑤ Πρεπει να εξανιληθουν όλα αυτα το ορια της αμοιβαιας εμπιστοσυνης, τα οποιο είναι πολύ υψηλά

7.